

Kerim Gurbannepesow

Category: Kitapcy, Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly
написано kitapcy | 23 январа, 2025

Kerim Gurbannepesow ► KERIM GURBANNEPESOW

Kerim Gurbannepesow, Türkmenistanyň halk ýazyjysy, Magtymguly adyndaky Döwlet baýragynyň eýesi.

Kerim Gurbannepesow 1929-njy ýylyň 18-nji oktýabrynda Gökdepe etrabyň Ýylgynly obasynda eneden dogulýar. Obadaky ýedi ýyllyk mekdebi gutarýar. Uruş döwrüniň agyr kynçylyklary sebäpli olaryň maşgalasy Tejene göçmeli bolýar. Şahyr 1945-1946-njy ýyllarda Tejen derýasynyň boýunda gurulýan suw howdanynyň gurluşygynda işläň döwründe ýörite gurluşykçylar üçin çykarylýan gazetde jogapkär sekretar bolup işleýär. 1949-1951-nji ýyllarda goşun gullugynda bolup dolanyp geleninden soň ýene-de žurnalistlik kärinde işe başlaýar.

Kerim Gurbannepesow Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetini tamamlýar. Türkmenistan Ýazyjylar birleşiginde, “Tokmak”, “Sowet edebiýaty” žurnallarynda jogapkär wezipelerde işleýär. Ol Ýazyjylar soýuzynyň başlygynyň orunbasary, Dolandyryş agzasy (Член управления), Türkmenistanyň Ýokary sowetiniň deputaty bolup il-ýurduna jany-teni bilen hyzmat edýär. Şahyr Kerim Gurbannepesow 1988-nji ýylyň 1-nji sentýabrynda aradan çykýar.

* * *

► KERIM КУРБАННЕПЕСОВ

Керим Курбаннепесов (туркм. Kerim Gurbannepesow; 1929, селение Первый Геоктепе, Туркменская ССР[1] – 1 сентября 1988, Ашхабад) – туркменский советский поэт, писатель, переводчик; Народный писатель Туркменской ССР (1967).

■ Биография

Родился в многодетной семье. Отец Керима погиб на фронте с 1942 году. В тринадцатилетнем возрасте, оставшись вместе с четырьмя младшими братьями и сестрёнками, стал фактически главой семьи. Работал в колхозе, был районным библиотекарем, строил Тедженское водохранилище, служил в армии.

■ Творчество

Поэтический талант проявился у Керима Курбаннепесова в раннем возрасте. Первые его стихотворения появились сперва в районной, затем в республиканских газетах. Школьником его приняли штатные корреспонденты районной газеты. Начиная с 1940 года, стихи Курбаннепесова регулярно появляются на страницах республиканских молодёжных газет, сатирического журнала «Токмак». В 1949 году в московском журнале «Смена» публикуется его стихотворение «Колхозчы гыз» («Девушка из колхоза»). В 1951 г. появился первый поэтический сборник молодого автора «Родник моей силы». Уже первые книги К. Курбаннепесова показали, что в туркменскую литературу уверенно вошёл и прочно занял своё место большой, талантливый, самобытный поэт. Из пера Керима Курбаннепесова вышли более 20-ти поэтических книг. В них автор предстаёт тонким лириком и глубоким психологом, философом, органично сочетающим юмор и мягкую иронию. Поэтический мир поэта многокрасочен, это внутренний мир его современников с их повседневными заботами, радостями, печалью, мечтами, это размышления о смысле жизни, о гражданских идеалах, об искусстве художника слова, о личности и предназначении поэта. Классик туркменской литературы Берды Кербабоев так отзывался о поэте: Есть у нас Керим; его надо знать – это большой поэт; он соединяет в себе мудрость, сохранённую веками и то, что ещё только придёт к нам в будущем. Этот поэт на перепутье всех трёх времён. – Берды Кербабоев [источник не указан 2375 дней] Чингиз Айтматов в одном из выступлений назвал Керима Курбаннепесова выдающимся поэтом современности [источник не указан 2375 дней].

■ Избранные произведения

«Состязание» – поэма (1972), «Жизнь» (1975), «Земля» (1978), «Корни» (1978), «Избранное» (1979), «На половине пути» (1979), «Литература и жизнь» (1980), «Стихи» (1981), «Верность» (1981) «Чарыяр – дехканский сын» (1981), «Весенний ветерок» (1982), «Долг» (1982-85), «Горькие дни, сладкие дни» (1983), «Семь листьев» (1984), «Букет дружбы» (1987), «Вчера и сегодня» (1988), «Дед Таймаз» – поэма (1989) «Когда б три жизни...», «Сердце, найденное в песках», «Ради доброты», «Отец и сын» – поэма, «Забота» – поэма и др.

Керим Курбаннепесов – популярный поэт-песенник. Многие его стихи стали туркменскими народными песнями. Написал ряд произведений для детей. Переводил с русского, английского, итальянского, бенгальского, турецкого, персидского на туркменский язык произведения А.С.Пушкина, Н.А.Некрасова, Джанни Родари, Уолта Уитмена, Р.Тагора, Назыма Хикмета, Алишера Навои и др. Произведения самого К.Курбаннепесова переведены на ряд языков народов СССР. Избирался депутатом Верховного Совета Туркменской ССР.

■ Награды и премии

Международная премия имени Махтумкули (1970).

■ Память

На «Аллее вдохновения» в центре Ашхабада установлен бюст Керима Курбаннепесова.

* * *

► KERİM GURBANNEPESOV

Kerim Gurbannepesov (1929 – 1 Eylül 1988);
Sovyet Türkmen şair, yazar ve çevirmen.

■ Yaşamı

1929 senesinde doğdu.[1] Babası ve amcasının halk şairi olmasından dolayı, küçük yaşta şiir ile ilgilenmeye

başladı.[1]

Eğitim hayatı devam ederken, çocuk yaşta yazdığı şiirler çeşitli gazete ve dergilerde yayınlandı.[2]

Babasının vefatı üzerine lise eğitimi yarıda kaldı.[2] Para kazanmak için baraj inşaatında çalışmaya başladı.[2] İnşaat tamamlandıktan sonra, askere çağrıldığını belirten SSCB damgalı bir zarf eline ulaştı ve askere alındı.[2] 1951 yılında askerdeyken yazdığı ilk şiir kitabı yayınlandı.[1] Bu kitap ile, Türkmen edebiyatında daha önce ele alınmamış bir konu olan «kalabalıklar içindeki yalnızlık» temasını işleyerek bu alanda bir ilk oldu.[2] Türkmenistan yazarlar birliğinin başkan yardımcılığı görevini yürüttü.[2] Sabahları yazmakla meşgul oluyor, akşamları ise gitme şansına erişemediği devlet üniversitesinde edebiyat eğitimi alıyordu.[2]

Üniversite eğitimi esnasında yazdığı manzume ile gençler arasında gözde bir yazar hâline geldi.[2] 1970 senesinde Mahtumkulu ödülünü kazandı.[1] Ardından şiire ara vererek, çeviriye başladı.[2] Ömrünün kalanında 250'den fazla kitabı Türkmenceye para almadan çevirdi.[2] Böylelikle halk kütüphanelerini dünya edebiyatı ile tanıştırmış oldu.[2] 1 Eylül 1988 tarihinde vefat etti.[1]

■ Kaynakça

– Özel:

[1] a b c d e Arıkan, Metin (2008). «Kerim Gurbannepesov'un Ölümünün 20. Yılı Anısına: Hayat Hikâyesi ve Şiirleri».

Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi. 8 (1), s. 17-29. 17 Ağustos 2018 tarihinde kaynağından arşivlendi.

[2] a b c d e f g h i j k Günaltay, Pelin [Yönetmen]. Adriyatik'ten Çin'e Tarih Yazarlar: Kerim Gurbannepes(Belgesel). TRT Avaz. 17 Ağustos 2018 tarihinde kaynağından (Video) arşivlendi.

– Genel:

Toz, Hıfzı (2012). Çağdaş Türkmen Edebiyatı Şâiri Kerim Gurbannepesov: Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eserleri. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

* * *

◀ کریم قربان نفس

ژورنالیست، مترجم، نویسنده، و شاعر اهل شورویبه زبان‌های دیگر Керим :مطالعه کنی‌دی‌پی‌گیروی‌رایشکریم قربان نفس (به روسی شاعری نوپرداز، مترجمی توانا و روزنامه نگاری، (Курбаннепесов) نکته سنج در ۱۸ اکتبر سال ۱۹۲۹ میلادی در روستای «ییلانلی» از توابع بخش گوگ تپه ترکمنستان متولد شد. وی در سن هفت سالگی اولین شعرش را سرود و نخستین بار، شعر وی در روزنامه «صدای کالخورچی» به چاپ رسید. در سال ۱۹۴۲ پس از ناکامی در عشق، شعر «یاشلیق دراماسینی» را سرود که دربارهٔ عشق شکست خورده اش می‌باشد. این شعر در بین مردم بیشتر با نام «منینگ یگیت وقتیم، سنینگ قیز وقتینگ» مشهور می‌باشد و از سروده‌های محبوب وی در بین جوانان است که در سال ۱۹۶۸ چاپ شد و به زبان‌های مختلفی ترجمه گردید. کریم قربان نفس در دانشگاه «آ. م. گورکی» ترکمنستان موفق به اخذ لیسانس ادبیات شد و به خاطر برخورداری از درک عمیق سیاسی دوباره به

نمایندگی مجلس انتخاب گردید.

ی با کار در یکی از نشریات دولتی و قلم فرسایی در آن و نیز در اثر همکاری نزدیک با نویسندگان و مترجمان مشهور ترکمنستان همچون آنا مخداف، مرد صوفی اف و کاکا بای مراداف در زمینه ادبی به تجارب گرانقدری دست یافت که موجب نبوغ و درخشش ادبی او شده‌است. از جمله فعالیت‌های ادبی او ترجمه است. وی علاوه بر ترجمه بیش از بیست کتاب از زبان مادری خود به دیگر زبانها، آثار «ش، پتته اف»، «ق، کنیه»، «ج، پودار» را به زبان خود ترجمه کرد. وی با بیشتر نویسندگان و مترجمان مشهور ترکمن چون «آنه مخداف»، «ا... بردی هایدیف»، «بردی کربابایف»، «ب، سیتاکوف» و ... و با نویسندگان و گویندگان روس و اوکراین ارتباط تنگاتنگ داشت. اولین مجموعه آثار او به نام «گویجومینگ گوزباشی / سرچشمه نیروی من» در سال ۱۹۵۱ میلادی منتشر شد. او بعد از مدتی اندک، در سال ۱۹۵۳ میلادی مجموعه اشعار «سالدات یوره گی / قلب سرباز» را به مشتاقان آثار خود عرضه نمود. منظومه داستانی «تایماز بابا» (۱۹۶۰ میلادی) به عنوان اثری مبتکرانه دارای جایگاه خاصی در ادبیات ترکمن است. اثر «قوشغولار و

پایامالار / شعرها و منظومه‌های داستانی» (۱۹۵۸ میلادی) کریم قربان نفس بیانگر تکامل اوست. شاعر با خلق منظومه‌های معروف خود، سبک خاصی را در ادبیات ترکمن به وجود آورد. او در سال ۱۹۶۷ میلادی به عنوان نویسنده خلق ترکمن (عنوانی که از سوی دولت به بهترین شاعران و نویسندگان اهدا می‌شود) را از آن خود کرد. در سال ۱۹۷۷ میلادی کتابی به عنوان «قیرق / چهل» را منتشر می‌کند که شامل تمامی اشعار سروده شده او و بین سال‌های (۱۹۶۷ - ۱۹۵۷) او می‌شود. کریم قربان نفس، اساساً در اشعار خویش به وقایع مشهور تاریخی و نقش آفرینان آن وقایع و نیز لحظه‌های ماندگار زندگی نظر دارد. منظومه داستانی «قومدان تاپیلان یورگ / قلبی که از صحرا پیدا شد» سرگذشت دختر یتیم صحرا و برادر اوست. اشعار کریم قربان نفس مملو از احساسات لطیف شاعرانه‌ای است که آن‌ها را با قدرت هر چه تمام‌تری بیان داشته‌است. شاعر، اشعار و منظومه‌های اواخر عمر خود را در کتابهای «انصاف بیلن انسان / انصاف و انسان»، «یورگ پایاماسی / منظومه دل»، «رباعی پایاما / رباعی، منظومه»، «اوغول / فرزندان» و «وپا / وفا» آورده است. شاعر دارای احساسی قوی و سالم است، بطوریکه همین احساس او را به تکامل وصف ناشدنی در ادبیات ترکمن رسانده است. دو اثر حجیم کریم قربان نفس به نام‌های «توپراق / خاک» (۱۹۷۸) و «منزیل / منزل» شاهد این مدعا است. او به شعر ترکمن خدمت شایانی نمود و جزء شاعران صاحب سبک شعر ترکمن بشمار می‌رود. ایشان دارنده نشان بین‌المللی «مختوم‌قلی» به خاطر اشعار جذاب خویش محبوبیت خاصی پیدا کرده است. این شاعر بزرگوار، سرانجام در ۱ سپتامبر ۱۹۸۸ در سن ۵۹ سالگی دار فانی را وداع گفت.

منا بعویرایش

یورگ پایاماسی (مجموعه اشعار کریم قربان نفس) به کوشش مراد دوردی قاضی، محمود عطا‌گزی، فراغینگ قاشیندا (مجموعه اشعار کریم قربان نفس) به کوشش مراد دوردی قاضی، محمود عطا‌گزیایمان ترکمن، انتخاب و ترجمه عبدالرحمن دیه جیفصلنامه یاپراق شماره ۲، ۳، ۴، ۷. ماهنامه صحرا، شماره ۵۰۹۶۴

Çeşme: wikipediýa Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly